

Pressemeddelelse

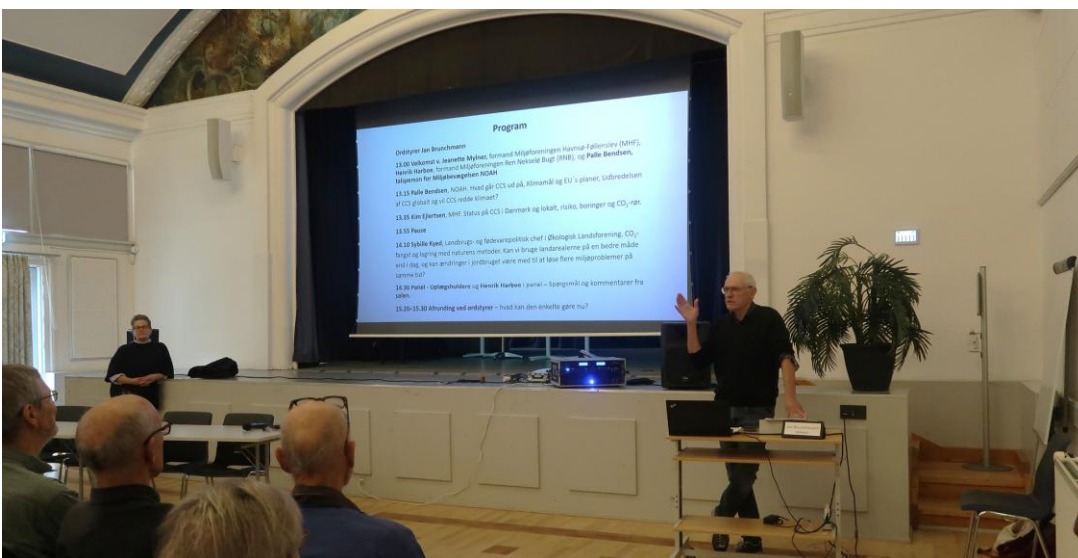
Velbesøgt borgermøde om CO₂-deponering i Nordvestsjælland

I weekenden afholdt miljøorganisationerne MHF, RNB og NOAH borgermøde om CO₂-deponering af millioner af tons CO₂ under det Nordvestsjællandske område.

Der var stort fremmøde i den gamle byrådssal, Skarridsøsalen i Jyderup. Foto: Helle Bach.

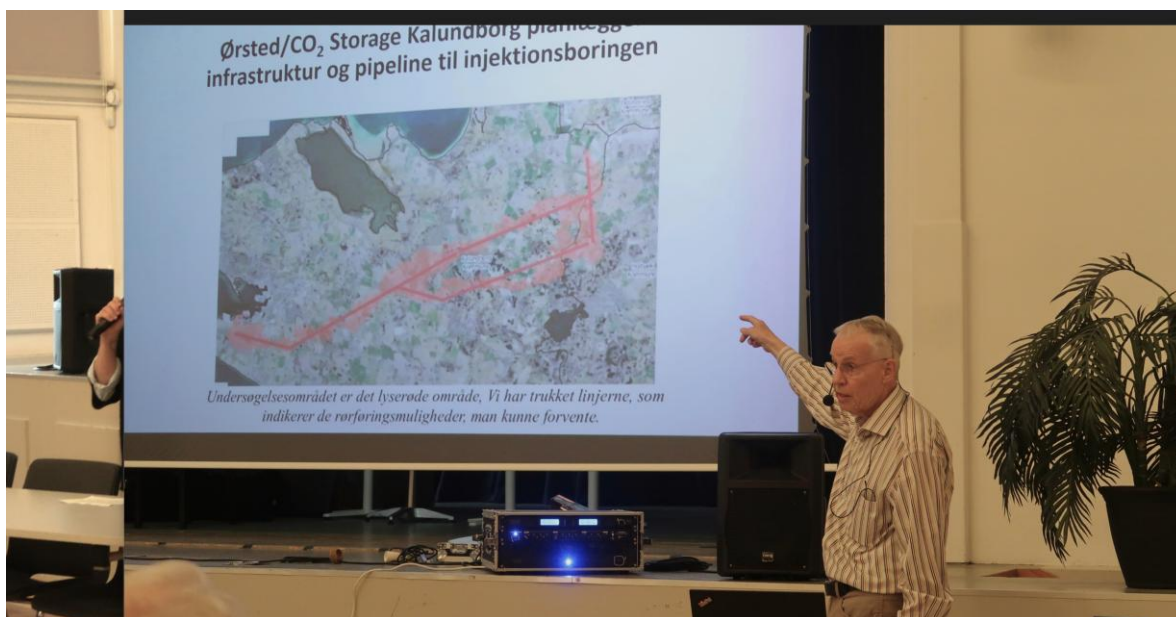
CO₂ Storage Kalundborgs undersøgelser af placeringen af en CO₂-pipeline peger på, at injektionsbrønden mest sandsynligt vil blive placeret i den sydlige del af det udpegede område, nær byer som Viskinge, Bregninge, Jyderup og Snertinge. De risikerer at blive de første, der skal bo oven på CO₂. Derved kommer både Kalundborg og Holbæk kommuner i spil.

Jeanette Mylner, formand for Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev og ordstyrer Jan Brunchmann bød velkommen. Foto: Helle Bach.

Kim Ejlersen fra MHF udtaler: "Vi havde et godt borgermøde med stor spørgelyst, og vi fik nye medlemmer og aktive. Vi har også fået flere positive tilbagemeldinger fra politikere, der gerne vil vide mere om hele problematikken med CO₂-deponering samt om den aktuelle sag om ARGOs ejerstrategi."

Strategien er til godkendelse i de 9 ejerkommuner inden for de nærmeste uger. Med den nuværende ordlyd bindes kommunerne til at arbejde for CO₂-fangst på affaldsforbrændingsanlægget i Roskilde. ARGO har stået i spidsen for lobbyorganisationen CCS Zealand gennem en årrække, og arbejder her for en skattefinansieret infrastruktur, der skal transportere CO₂ fra ARGO og Hovedstadsområdet til deponering i Nordvestsjælland frem for i Nordsøen – fordi det vil være det billigste.

Kim Ejlersen fra Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev forklarer om ARGOs ejerstrategi og CO₂ Storage Kalundborgs planlagte rørledninger. Foto: Helle Bach.

Kim Ejlersen fortsætter: "Vi siger til politikerne i ARGO's 9 ejerkommuner, at det er nu, I kan ændre på formuleringen i ejerstrategien ved at forkaste teksten som den ligger og enten helt fjerne forpligtelserne til CO₂-fangst, eller som minimum få tilføjet en linje, der lyder: **Såfremt der etableres CO₂-fangst på ARGO's affaldsenergianlæg, må CO₂en ikke deponeres under land** "

Klima og lobbyisme

Oprindelig blev CCS (Carbon Capture and Storage) udviklet af olieindustrien som en måde til at udvinde mere olie.

I dag markedsføres CCS udelukkende i klimaets navn. Gennem de seneste årtier har der været lidt over 150 projekter og forsøg globalt, men det er kun lykkedes at få 86 anlæg i drift, og heraf handler halvdelen om at presse mere olie ud af oliefelter (EOR). Det hjælper ikke på klimaproblemet, da det øger klimabelastningen, når den ekstra olie afbrændes.

I kun 27 tilfælde sker der dedikeret lagring og ikke under tæt beboede områder. Projektudviklerne markedsfører typisk anlæggene med en fangstprocent på 90 eller 95 %, men det viser sig i praksis, at der kun kan fanges mellem 50 og 75% - ofte meget lavere. Det betyder, at mellem 25 og 50 % fortsat udledes til atmosfæren, så klimagevinsten er minimal. De lave procenter skyldes også, at alle CCS-processerne kræver meget energi, og det medfører ekstra CO₂-udledning, der også skal fanges.

Palle Bendsen, talsperson for Miljøbevægelsen NOAH forklarer om klima og CCS. Foto: Helle Bach.

I Danmark er der nu afsat over 39 mia. kr. til CCS. Ørsted, der bl.a. ejer Asnæsværket og Avedøreværket, fik de første 8 mia. kr. til fangst af CO₂ på de to værker med fangststart 1. januar 2026. Men de har ikke fanget noget endnu, og betaler i stedet dagbøder til Staten, fordi de ikke lever op til aftalen. Ørsted oplyser, at der tidligst bliver fuld fangst i efteråret 2027 dvs. 2 års forsinkelse uden bidrag til det danske 70% klimamål.

Palle Bendsen, talsperson for NOAH udtaler: "CCS er ikke det klimaværktøj, som fortalene hævder. FN's klimapanel misbruges til at fremme CCS, der snarere må ses som en afsporing, end et reelt bidrag til den grønne omstilling."

Og fortsætter

"Der har også været et voldsomt lobbyarbejde for CCS i EU og Danmark gennem årtier. Danske GEUS har været med hele vejen som en stærk fortaler for CCS og har nu bragt sig i en position, hvor de skal rådgive Energistyrelsen i de kommende lagringstilladelser. Det er stærkt bekymrende, når en part i sagen skal være sagkyndig rådgiver for Energistyrelsen. Energistyrelsen har udtalt, at de ikke vil indhente en såkaldt second opinion fra en uvildig institution."

Og fortsætter

"Frem for at satse på CCS, skulle man hellere se på omfanget af forbruget og alternativer til de produkter og processer, der er vanskelige at elektrificere. Hvis vi gør det klogt, kan vi kompensere de uundgåelige CO₂-udledninger ved f.eks. at have færre produktionsdyr. Det vil frigøre de store arealer, der i dag anvendes til at dyrke foder. Det åbner for en bedre arealanvendelse med synergi i løsningerne af både klima- og miljøproblemer. Mere kulstoflagring i jorden, økologi, grundvandsbeskyttelse, mere skov og natur og mere liv på landet. Med CCS øges derimod forbruget af energi og materialer, vi får bare mere af det samme, uden at problemerne bliver løst."

Var det er lægemiddel var det aldrig blevet godkendt

Henrik Harboe, læge og formand for RNB udtaler: "Vi finder det helt uforsvarligt at deponere CO₂ under beboede områder. Det er aldrig prøvet før. Det er et kæmpe eksperiment med mennesker og natur."

Og fortsætter

"Vi har også en særlig bekymring for havmiljøet i Sejerø Bugt og Nekselø Bugt, fordi CO₂ fra depotet med tiden vil bevæge sig ud under havbunden. I dag beskytter Helsinki Konventionen de indre danske farvande mod CO₂-deponering, men det arbejder Energistyrelsen på at få ændret. Havde CO₂-deponering været en ny type medicin, var det aldrig blevet godkendt."

Økologi kan lagre kulstof i jorden

Arrangørerne havde inviteret Sybille Kyed der er landbrugs- og fødevarepolitisk chef i Økologisk Landsforening til at fortælle om økologi, og hvordan økologisk landbrug kan bidrage til en naturlig CO₂-fangst i dyrkningsjorden. Der er ingen lette og hurtige veje, men Sybille Kyed viste et eksempel, hvor omlægning til økologi og græs kan tilføre en død lerjord et tykt muldlag på kun 10 år.

Kim Ejlersen, Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev udtaler: "Hvis vi ændrer arealanvendelsen fra dagens bygmarker til produktionsformer med 100 % økologi og hvor der samtidig indgår arealer med permanent plantedække, græs, bær, buske og træer, så vil der sandsynligvis kunne samles langt større kulstofmængder end de 1,8 millioner ton CO₂ om året, der højst forventes fanget i Danmark frem til 2035. Det er et spændende område, som vores forening vil se nærmere på."

Der var stor spørgelyst fra salen til panelet. Fra venstre ses Sybille Kyed, Landbrugs- og Fødevarepolitisk chef i Økologisk Landsforening, Henrik Harboe formand for Miljøforeningen Ren Neksø Bugt (RNB), Kim Ejlersen bestyrelsesmedlem i Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev (MHF) og Palle Bendsen talsperson for Miljøbevægelsen NOAH. Foto: Helle Bach.

Kontakt: Kim Ejlersen, bestyrelsesmedlem Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev

info@miljohf.dk

Fakta:

Equinor er Nordens største olie- og gasselskab (tidligere Statoil).

CO₂ Storage Kalundborg består af Equinor (60 %), Ørsted (20 %) og Nordsøfonden (20 %). Konsortiet har vundet Energistyrelsens udbud om eneretstilladelse til undersøgelse af undergrunden i det udpegede område i Nordvestsjælland, med henblik på deponering af millioner af tons CO₂ under folks huse og natur. Konsortiet er for tiden ved at undersøge linjeføringen for den CO₂-pipeline, der skal lede flydende CO₂ fra Kalundborg til Injektionsbrønden. Placeringen er endnu ikke offentliggjort. Det skønnes, at Havnsøstrukturen kan rumme i størrelsesordenen 305 Mt superkritisk CO₂ og vil opnå en udstrækning på 120 km².

Eneretstilladelse er en tilladelse til konsortiet til efterforskning og anvendelse af undergrunden til lagring af CO₂. Inden selve deponeringen kan begynde, skal konsortiet have en lagringsgodkendelse.

Helsingforskonventionen og HELCOM (The Baltic Marine Environment Protection Commission, Helsingforskommissionen) er en mellemstatslig kommission, som styrer og administrerer Helsingforskonventionen (Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area). HELCOM arbejder for beskyttelse af det maritime miljø i det baltiske område. Sekretariatet ligger i Helsinki. Arbejdet foregår gennem en række arbejdsgrupper og ekspertnetværk, mens bindende beslutninger træffes af embedsfolk (Head of Delegation) og på ministermøder.

Import af mere end 100 Mt europæisk CO₂ årligt til Danmark - European Commission, Joint Research Center, Tumara, D., Uihlein, A. and Hidalgo Gonzalez, I., Shaping the future CO₂ transport network for Europe, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/582433>, JRC136709. Se ex side 29.

Udpegning, areal og depotstørrelse - Depotet kan med tiden opnå en udbredelse på 120 km² svarende til 12.000 ha og strække sig fra Havnsø i nord til Buerup og Jorløse i syd, fra Svinninge i øst og til Saltbæk i vest. Byer som f.eks. Bregninge, Viskinge, Jyderup og Snertinge ligger i det udpegede område.

GEUS, revideret udgave april 2021. Fangst, anvendelse og lagring af CO₂ (CCUS). Tekniske barrierer for CCUS i Danmark.

CCS Zealand

Vision: CCS Zealand ønsker at gøre Østdanmark til en af Europas vigtigste CO₂-hubs og understøtte, at Danmark bliver europæisk lagringshub. Det kræver fokus på hjemmemarked og import af CO₂. Ved at øge CO₂-mængderne gennem lokal CO₂-fangst, salg af fjernvarme og import af CO₂ fra Østersøområdet, reduceres omkostningerne til transport, lagring og anvendelse af CO₂. Østdanmark har gode muligheder for at blive en væsentlig CO₂-hub, da der er betydelige lokale CO₂-mængder, **mulighed for onshore CO₂-lagre** og stor erfaring med CCUS blandt virksomheder og universiteter.

Det er CCS Zealands vision, at der etableres CO₂-fangst på alle større punktkilder i Østdanmark og at der **etableres CO₂-lagre i Østdanmark, som kan lagre den lokale og den importerede CO₂**. fortsættes...

[CCS Zealand - CO2-samarbejdet i Østdanmark](#)